

1. L. Trachenko, N. Verkhoglyadova, N. Shevchenko, I. Kononova, I. Sokolovska. Assessment of quality management systems of service companies. Intellectual economics. *INTELLECTUAL ECONOMICS*. 2020, No. 14(1), p. 45–66.

2. Ларіонова К., Донченко Т. Формування санаційного потенціалу як інструменту управління санацією підприємств легкої промисловості. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2012. Вип. 2 (7). С. 38–47.

### **Віктор ПАЛЬКО**

кандидат юридичних наук

(*Національний університет*

*«Одеська морська академія»*)

## **ПОРЯДОК СПРОЩЕНОГО НАБУТТЯ ГРОМАДЯНСТВА УКРАЇНИ ОКРЕМИМИ КАТЕГОРІЯМИ ОСІБ**

19 грудня 2021 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про громадянство України» щодо спрощеного набуття громадянства України окремими категоріями осіб» [1].

Зазначеним Законом внесені значні зміни до Закону України «Про громадянство України»[2] (далі – Закон), якими передбачається певною мірою лібералізувати для деяких категорій осіб та вдосконалити правила набуття громадянства України за територіальним походженням, прийняття до громадянства України, поновлення у громадянстві України.

У ст.9 Закону визначено коло осіб, які можуть прийняті до громадянства України, серед них особи:

1) які мають визначні заслуги перед Україною;

2) прийняття яких до громадянства України становить державний інтерес для України (стосовно яких у поданні центрального органу виконавчої влади України у відповідній сфері на ім'я Президента України містяться відомості, що такі особи брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення;

3) та/або брали участь у виконанні бойових або службових завдань антитерористичної операції, та/або брали (беруть) участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях), за умови, що компетентні органи України у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, встановлять, що рішення про притягнення відповідної особи до відповідальності за вчинення злочинів, передбачених пунктами 1 та/або 3 частини п'ятої цієї статті, було прийняте з політичних мотивів правоохоронними та/або судовими органами держави, визнаної Верховною

Радою України державою-агресором або державою-окупантом, або держави, яка не визнає територіальну цілісність та суверенітет України;

4) або відмовляється визнавати протиправність посягань на територіальну цілісність та суверенітет України, зокрема голосувала проти Резолюції Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй «Про територіальну цілісність України» від 27 березня 2014 року № 68/262.

Статтею 9 Закону визначені умови прийняття до громадянства України, а саме:

1) визнання і дотримання Конституції України та законів України, що засвідчується особою у поданій в установленому порядку заяві про прийняття до громадянства України;

2) подання:

– особою без громадянства – декларації про відсутність іноземного громадянства;

– іноземцем – зобов'язання припинити іноземне громадянство. Іноземці, які перебувають у громадянстві (підданстві) кількох держав, подають зобов'язання припинити громадянство (підданство) усіх цих держав.

У той же час подання зобов'язання припинити іноземне громадянство (підданство) не вимагається від іноземців, які є громадянами (підданими) держав, законодавство яких передбачає автоматичне припинення особами громадянства (підданства) цих держав одночасно з набуттям громадянства іншої держави.

Іноземці, які подали зобов'язання припинити іноземне громадянство (підданство), повинні подати документ про це, виданий уповноваженим органом відповідної держави, до уповноваженого органу України протягом двох років з моменту прийняття їх до громадянства України.

Іноземці, які мають усі передбачені законодавством цієї держави підстави для отримання документа про припинення громадянства (підданства), але з незалежних від них причин не можуть отримати його, подають декларацію про відмову від іноземного громадянства.

Для прийняття до громадянства України замість зобов'язання припинити іноземне громадянство (підданство) може бути подано:

а) іноземцем, якого визнано біженцем або якому надано притулок в Україні – декларацію про відмову від іноземного громадянства особи, яку визнано біженцем або якій надано притулок в Україні;

б) іноземцем, який постійно проживає в Україні та є громадянином держави, з якою Україна уклала міжнародний договір, що передбачає припинення особою громадянства цієї держави одночасно з набуттям громадянства України – заяву про зміну громадянства;

в) іноземцем, який в установленому законодавством України порядку проходить (проходив) військову службу за контрактом у Збройних Силах України, – декларацію про відмову від іноземного громадянства особи, яка в установленому законодавством України порядку уклала контракт на

проходження військової служби у Збройних Силах України;

г) іноземцем, який має визначні заслуги перед Україною або прийняття якого до громадянства України становить державний інтерес для України – декларацію про відмову від іноземного громадянства особи, яка має визначні заслуги перед Україною або прийняття якої до громадянства України становить державний інтерес для України;

г) іноземцем, який в установленому законодавством України порядку проходить військову службу за контрактом у Збройних Силах України та нагороджений державною нагородою України – декларацію про відмову від іноземного громадянства особи, яка в установленому законодавством України порядку проходить військову службу за контрактом у Збройних Силах України та нагороджена державною нагородою України;

д) іноземцем із числа осіб, зазначених у частині двадцятій статті 4 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» – декларацію про відмову від іноземного громадянства особи, яка отримала посвідку на тимчасове проживання на підставі частини двадцятої статті 4 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»;

е) іноземцем, який є громадянином держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом, та зазнав у країні своєї громадянської належності переслідувань, – декларацію про відмову від іноземного громадянства особи, яка зазнала переслідувань, разом із документом, що підтверджує переслідування.

3) безперервне проживання на законних підставах на території України протягом останніх п'яти років. У даному випадку мова йде про проживання на території України на законних підставах:

а) проживання в Україні іноземця чи особи без громадянства, які мають у паспорті громадянина колишнього СРСР зразка 1974 року відмітку про постійну чи тимчасову прописку на території України або зареєстрували на території України свій національний паспорт, або мають посвідку на постійне чи тимчасове проживання на території України, або мають військовий квиток, виданий іноземцю чи особі без громадянства, які в установленому порядку уклали контракт про проходження військової служби у Збройних Силах України, або мають посвідчення біженця чи документ, що підтверджує надання притулку в Україні;

б) або зареєстрували на території України свій національний паспорт;

в) або мають посвідку на постійне чи тимчасове проживання на території України, або мають військовий квиток, виданий іноземцю чи особі без громадянства, які в установленому порядку уклали контракт про проходження військової служби у Збройних Силах України,

г) або мають посвідчення біженця чи документ, що підтверджує надання притулку в Україні.

4) отримання дозволу на імміграцію. Зазначена умова не поширюється на осіб, яких визнано біженцями або яким надано притулок в Україні, та на

іноземців і осіб без громадянства, які в установленому законодавством України порядку проходять військову службу у Збройних Силах України або отримали посвідку на постійне проживання в Україні відповідно до пункту 4 розділу V «Прикінцеві положення» Закону України «Про імміграцію»;

5) володіння державною мовою або її розуміння в обсязі, достатньому для спілкування. Зазначена умова не поширюється на осіб з інвалідністю, пов'язаною з порушеннями зору, слуху, мовлення;

б) наявність законних джерел існування. Зазначена умова не поширюється на осіб, яких визнано біженцями або яким надано притулок в Україні.

Відповідно до ст.22 Закону Президент України приймає рішення і видає укази відповідно до Конституції України і цього Закону про прийняття до громадянства України і про припинення громадянства України. Датою набуття громадянства України є дата видання відповідного Указу Президента України.

---

1. Про внесення змін до Закону України «Про громадянство України» щодо спрощеного набуття громадянства України окремими категоріями осіб» від 14 грудня 2021 року № 1941-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1941-20#n2>.

2. Про громадянство України. Закон України від 18 січня 2001 року № 2235-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text>.

3. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства. Закон України від 22 вересня 2011 року № 3773-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>.

**Василь ПАЦАН**  
**(Євлогій, архієпископ Новомосковський)**  
доцент кафедри  
соціально-гуманітарних дисциплін  
Дніпропетровського державного  
університету внутрішніх справ  
(м. Дніпро, Україна),  
кандидат богослов'я,  
кандидат філософських наук

## **ПРАВО ОСОБИСТОСТІ НА САМОВИЗНАЧЕННЯ: ШЛЯХИ ОБҐРУНТУВАННЯ У ПЕРСОНАЛІСТИЧНІЙ ФІЛОСОФІЇ**

Чи не найбільш значущим каталізатором сучасних трансформацій посттрадиціоналістської свідомості, націлених на подолання складнощів саморозкриття раціонально налаштованої особи в умовах глобалізаційного співіснування різних світоглядів і культур, є проблематизація персональної